

Když děti znají cenu lidskosti

V půli ledna jsem slyšela reportáž o snaze [studentů Gymnázia Open Gate v Babicích](#) u Prahy nominovat sira Nicholase Wintona na Nobelovu cenu za mír. Ještě týž den jsem zašla za ředitelem naší základní školy, panem [Lubošem Beranem](#), jestli by se pokusil získat děti pro podporu této akce. Byl trochu skeptický, ale řekla jsem mu, ať dětem věří, že děti jsou úžasně citlivé médium. Slíbil, že se poradí s kolegy a něco spolu vymyslí. Toho dne jsem mu nechala 2 podpisové archy (pro 22 podpisů) s nadějí, že se naplní.

Celé akce se ujala paní učitelka [Jana Stokasová](#), které se s pomocí ostatních kolegyně povedlo ve velice krátké době zorganizovat pro žáky 2. stupně promítání dokumentárního snímku Matěje Mináče Nyckiho rodina s následnou besedou. Po besedě bylo ponecháno na vlastní vůli každého ze žáků, jestli se na petiční archy podepíše. Za týden mi pan ředitel poslal obálku s podpisovými archy zpět, abych je doručila studentům z Babic.

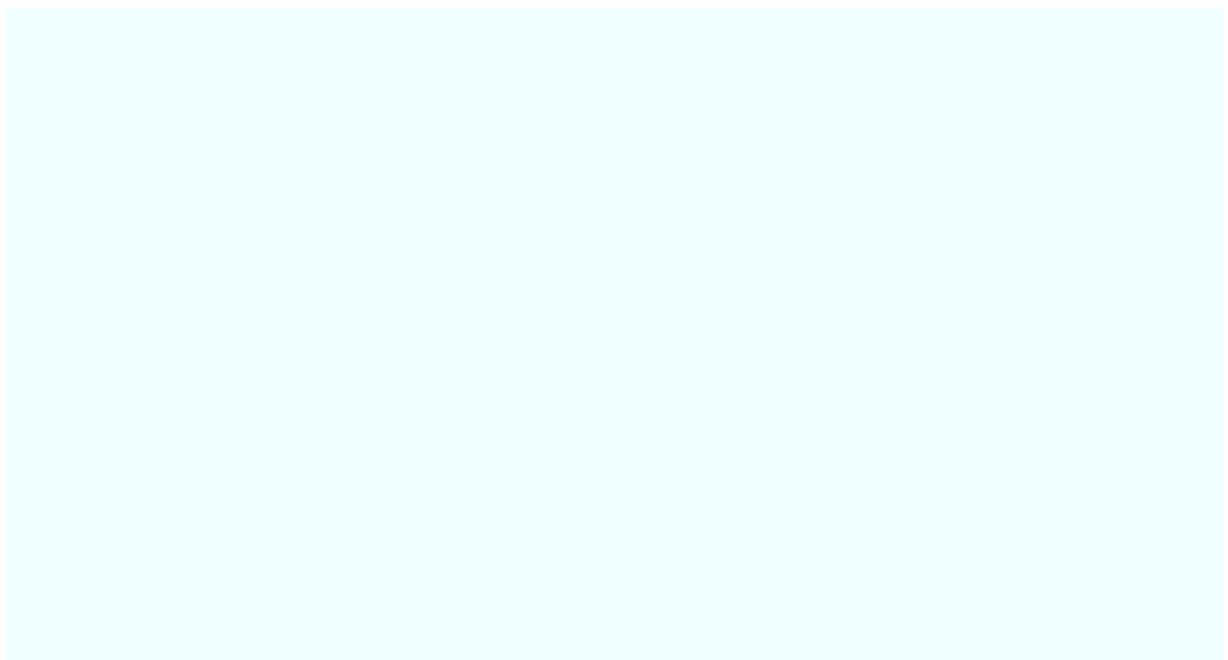
Musím přiznat, že jsem byla dojatá, když jsem zjistila, že „se archy namnožily“ na 15 a byly podepsány od shora až dolů. Bylo na nich celkem [150 podpisů](#) z čeho [130 „dětských“](#), zbytek [doplnil pedagogický sbor](#).

Nevím, kolik z dětí se svěřilo rodičům o svém rozhodnutí podpořit své vrstevníky v jejich snažení. Za každých okolností mám potřebu Vám to sdělit aspoň dodatečně touto formou.

Zároveň bych chtěla poděkovat všem paním učitelkám, které dokázaly v tak krátké době vše zorganizovat a hlavně vzbudit zájem tak početné skupiny dětí.

A všem rodičům bych chtěla vzkázat, že bez ohledu na to, jestli pan Winton Nobelovu cenu dostane, všichni můžou být na své děti právem hrdí a největší odměnou pro děti bude, až jim to řeknou.

S poděkováním MVDr. Mária Slepíčková Ph.D.

“Nic není nemožné, pokud to neodporuje zdravému rozumu.”

PETICE

Jsme mladí lidé, studenti, kteří se domnívají, že činy sira Nicholase Wintona zasluhují udělení Nobelovy ceny za mír.

Sir Nicholas Winton v roce 1939 zachránil 669 převážně židovských dětí z území okupovaného nacistickým Německem, zejména z bývalého Československa. Svépomocí a navzdory neochotě státního aparátu své vlastní země zorganizoval vlakové transporty dětí do Velké Británie, kde pro ně našel nový domov.

Jsme přesvědčeni, že tento čin přispěl k myšlence “bratrství mezi národy” ve smyslu znění poslední vůle Alfreda Nobela.

Díky naší iniciativě a více než 13 000 podpisům pod peticí byla dne 24. ledna podána paní předsedkyní Poslanecké sněmovny PČR Miroslavou Němcovou nominace sira Nicholase Wintona na Nobelovu cenu za mír k rukám Nobelova výboru.

V současné době sbíráme podpisy pod on-line peticí na těchto stránkách na podporu samotného udělení Nobelovy ceny Nicholasi Wintonovi. S vaší podporou se obrátíme na Nobelův výbor v Oslu, který cenu každoročně na podzim uděluje. Podpisy budeme přijímat do konce května 2013.

Za prvotní myšlenkou a celou iniciativou stojí studenti Gymnázia Open Gate v Babicích u Prahy, kteří navazují na petici na podporu předchozích nominací pořádanou v rámci vzdělávacího programu o příběhu Nicholase Wintona Loterie života.

Jistě jen málokomu jméno tohoto starého nenápadného muže v brýlích nic neříká. A proto, že se blíží výročí prvního tzv. *Kindertransportu* (dětský transport, 14. března 1939) je určitě na místě si sira Nicholase Wintona a události s ním spojené připomenout.

Sir Nicholas George Winton (* 19. května 1909, Londýn) je britský makléř a humanitární pracovník, který v roce 1939 zachránil 669 převážně židovských dětí z území ohroženého Československa před transportem do koncentračních táborů tím, že jim zajistil odjezd vlakem do Spojeného království. Žurnalisty je někdy nazývám britským Schindlerem. Tolik citace z encyklopedie Wikipedie.

Po nástupu nacistů k moci několik dobrovolnických organizací pomáhalo pronásledovaným a diskriminovaným emigrovat z Německa a později i z Rakouska a z odstoupených částí Československa. Pomoc spočívala jak v poskytování finanční pomoci, tak i ve vyjednávání s úřady států, které byly ochotné uprchlíky přijmout. V případě židovské emigrace jich však nebylo mnoho. Několik takových organizací bylo založeno z iniciativy kvakerské církve, mezi jinými i *Britský výbor pro uprchlíky z Československa* (British Committee for Refugees from Czechoslovakia, BCRC). Po křišťálové noci si v těchto organizacích uvědomili, že Židé pod vládou nacistů jsou v přímém ohrožení života a upravili svoji taktiku – namísto záchrany celých rodin se snažili dostat ze země alespoň děti tím, že jim našli adoptivní britské rodiny.

V prosinci 1938 učitel Martin Blake, jeden z pracovníků BCRC, požádal svého přítele Nicholase Wintona, který se zrovna chystal na dovolenou do švýcarských Alp, aby namísto lyžování odjel do Prahy a pomohl pražské kanceláři BCRC organizovat dětské transporty. Pro každé dítě do věku 17 let bylo nutné získat náhradní rodinu v Británii a kauci ve výši asi 50 liber, potom již bylo snadnější získat pro ně britské vízum a povolení k pobytu. Byla založena *Dětská sekce BCRC, kterou řídil Winton* z Londýna. Ve dne se věnoval svému zaměstnání a v čase volna pomocí své matky a několika dalších dobrovolníků vyhledával adoptivní rodiče, vyřizoval adopce u britských úřadů a získával příspěvky na kauce. Bylo to složité, protože anglické úřady nebyly jeho myšlenky nikterak nakloněny a veškerá povolení byla vydávána velice pomalu. V Praze mezitím Trevor Chadwick, nový vedoucí pražské pobočky BCRC, přes neustálý dohled gestapa shromažďoval potřebné dokumenty od rodičů, kteří měli zájem poslat své dítě do Anglie, a vyřizoval u německých okupačních úřadů povolení k vycestování.

První Kindertransport (dětský transport) z Prahy byl vypraven **14. března 1939** s pouhými dvaceti dětmi. **Nejpočetnější byly transporty červnové** (každým mělo odjet 100 až 200 dětí). Často se jednalo o děti židovských uprchlíků z Německa a Rakouska, kteří před mnichovskou dohodou hledali azyl v Československu. **Poslední úspěšný dětský transport byl vypraven 2. srpna 1939, kdy celkový počet zachráněných dětí dosáhl 669. Úplně poslední vlak s 250 dětmi byl vypraven 1. září 1939, ale byl zastaven a poslán zpět,** protože ve stejný den vypukla druhá světová válka.

O lidskosti tohoto dnes již téměř 104 letý Angličana se svět dozvěděl až s 50-ti letým **opožděním. V čase války nebyla doba, aby se o podobných činech hovořilo a po válce při své skromnosti pan Winton o celé věci už nikdy s nikým nehovořil.** Sbalil veškeré dokumenty do krabic a uložil je na půdě svého domu, kde v tichosti čekaly na své objevení.

Náhoda v roce **1988** způsobila, že se o transportech ohrožených dětí z Prahy do Londýna dozvěděla jeho žena Greta tím, že našla seznamy dětí a příslušné dokumenty na půdě v domě, kde Wintonovi bydleli. Předala vše historičce **Elizabeth Maxwelové**, která zorganizovala setkání Wintona s „jeho dětmi“ v pořadu televize BBC *That's Life* (**Takový je život**). Pozornost veřejnosti se k němu však upřela až po dalších deseti letech, když jeho příběh znovu připomněl režisér **Matej Mináč** ve filmu *Všichni moji blízcí* (1999), a později i dokument *Síla lidskosti – Nicholas Winton* (2002). Ten v roce 2002 získal nejvyšší filmové ocenění Emmy. V lednu **2011** režisér **Matej Mináč** představil v Praze za Wintonovy přítomnosti svůj třetí film o něm *Nickyho rodina*.

Díky Wintonovi přežilo válku 669 dětí a dnes má "Wintonova rodina" už na pět tisíc potomků.

Wintonovy pocity

Za své nejsmutnější zážitky z té doby Winton považuje dojmy z utečeneckých táborů, kde byli lidé z obsazeného pohraničí, a ještě horší prý byla chvíle, když se dozvěděl, že poslední transport 1. září nedorazí. Z dětí, které jím měly odjet, pravděpodobně nepřežilo holokaust ani jedno.

Sám Winton však i po letech zůstává velmi skromný:

"KDYŽ JSEM PŘED SEDMDESÁTI LETY UDĚLAL TO, CO JSEM UDĚLAL, VŮBEC JSEM NETUŠIL, JAKÝ TO BUDE MÍT DOPAD V BUDOUCNOSTI. POKUD ALE TEN PŘÍBĚH POMŮŽE LIDEM, ABY DOUFALI V LEPŠÍ BUDOUCNOST, TAK JE TO DOBŘE."

V roce 1998 Nicholase Wintona přijal na [Pražském hradě](#) prezident České republiky [Václav Havel](#) a vyznamenal jej [řádem T. G. Masaryka](#). V roce 2002 byl potom v rodné Británii povýšen anglickou královnou do šlechtického stavu. Jeho jménem je také pojmenována planetka (19384) [Winton](#), objevená na jihočeské Observatoři Klet'.

Nicholas Winton nemohl být jako potomek židovských rodičů oceněn státem [Izrael](#) titulem [Spravedlivý mezi národy](#), který se uděluje lidem jiného vyznání, kteří přispěli k záchraně Židů.

Z iniciativy studentů vznikla [petice](#), ve které podepsaní žáci základních a středních škol žádají příslušnou komisi norského parlamentu, aby siru Nicholasi Wintonovi udělil za jeho zásluhy [Nobelovu cenu za mír](#). Nicholas Winton byl navržen na [Nobelovu cenu za mír](#) celkem dvakrát, poprvé roku 2008 a podruhé roku 2011.

Za prvotní myšlenkou a celou iniciativou stojí studenti Gymnázia Open Gate v Babicích u Prahy, kteří navazují na petici na podporu předchozích nominací pořádanou v rámci vzdělávacího programu o příběhu Nicholase Wintona Loterie života.

Do 12.03.2013 podepsalo petici zasazující se o udělení Nobelovy ceny Nicholasu Wintonovi více než **173 833** mladých lidí, **mezi kterými jsou i žáci a pedagogové základní školy v Plané** (viz seznam).

- 1) Blasius Martin, Chodová Planá
- 2) Brunová Blanka, Planá
- 3) Buben Martin, Planá
- 4) Bui Tomáš, Planá
- 5) Cupáková Marie, Planá
- 6) Červeňák Josef, Planá
- 7) Černá Miroslava, Chodová Planá
- 8) Čtvrtníková Michaela, Planá
- 9) DangPhuong Monika, Planá
- 10) Divišová Hana, Chodský Újezd
- 11) Dolejš Radim, Brod Nad Tichou
- 12) Domanská Kristýna, Planá
- 13) Dusilová Lenka, Planá
- 14) Dvořáková Lucie, Planá
- 15) Dvořáková Pavlína, Chodová Planá
- 16) Fialková Marie, Kočov
- 17) Finger Milan, Planá
- 18) Folbrecht Milan, Planá
- 19) Gerneš Patrik, Chodová Planá
- 20) Giacomo Ignarra, Planá
- 21) Hájek Jan, Lestkov
- 22) Hedrik Michal, Planá
- 23) Hetto Vojtěch, Chodová Planá
- 24) Hicová Veronika, Planá
- 25) Hirš Jaroslav, Planá
- 26) Homolka Radek, Planá
- 27) Hovorová Eliška, Planá
- 28) Hradecký David, Chodová Planá
- 29) Hreusová Terezie, Chodová Planá
- 30) Hruběš Filip, Planá
- 31) Hybštová Eliška, Chodová Planá
- 32) Hynek Tomáš, Hanov
- 33) Chalupa Radek, Planá
- 34) Chodl Radek, Planá
- 35) Chvátalová Tereza, Chodová Planá
- 36) Ivanová Denisa, Planá
- 37) Jackmannová Kateřina, Planá
- 38) Jamrišková Šárka, Brod nad Tichou
- 39) Janata Kryštof, Planá

- 40) Janečková Kristýna, Lestkov
- 41) Jirka Ivan, Planá
- 42) Kapitánová Adéla, Planá
- 43) Klimentová Michaela, Planá
- 44) Kopáček Ladislav, Brod nad Tichou
- 45) Kopáček Josef, Kočov
- 46) Kopl David, Planá
- 47) Koronová Lucie, Planá
- 48) Košátková Natálie, Planá
- 49) Košková Veronika, Planá
- 50) Kozáková Vendula, Planá
- 51) Kubeš Martin, Planá
- 52) Kula Martin, Planá
- 53) Lentsová Denisa, Lestkov
- 54) Liška Richard, Planá
- 55) Malich Miroslav, Planá
- 56) Marešová Terezie, Planá
- 57) Marková Kristýna, Planá
- 58) Márová Lada, Beod nad Tichou
- 59) Masnerová Kateřina, Planá
- 60) Mastný Miroslav Chodová Planá
- 61) Mašková Iveta, Planá
- 62) Matys Jakub, Planá
- 63) Melichar Alexandr, Chodský Újezd
- 64) Mertl Petr, Planá
- 65) Mojžíšová Nikola, Chodová Planá
- 66) Moulisová Tereza, Planá
- 67) Munduch Patrik, Chodová Planá
- 68) Nelibová Monika, Planá
- 69) Němeček Marek, Planá
- 70) Niebauer Jakub, Planá
- 71) Nová Adéla, Svahy
- 72) Nováková Alice, Planá
- 73) Nováková Dominika, Planá
- 74) Novotná Štěpánka, Boudy
- 75) Novotný Petr, Planá
- 76) Ollé Jana, Planá
- 77) Országová Kristýna, Nahý Újezdec
- 78) Paitl Václav, Chodová Planá
- 79) Paitlová Vendula, Chodová Planá
- 80) Pajerová Andrea, Planá
- 81) Pánek Vítězslav, Planá
- 82) Panoš Martin, Chodová Planá
- 83) Pastyriková Barbora, Lestkov
- 84) Pelc Patrik, Planá
- 85) Pešta Tomáš, Brod nad Tichou
- 86) Petrželka Jakub, Chodová Planá
- 87) Petříková Kateřina, Planá
- 88) Pliml Jan, Planá
- 89) Procházková Liliana, Planá

- 90) Provazníková Laura, Týnec
- 91) Provazníková Natálie, Týnec
- 92) Rangl Lukáš, Planá
- 93) Rastočná Ivana, Planá
- 94) Rosová Ivana, Lestkov
- 95) Sedláček Jakub, Planá
- 96) Sitayová Andrea, Chodov
- 97) Skaloš Marcel, Planá
- 98) Skřičková Monika, Lestkov
- 99) Slavík Matěj, Planá
- 100) Slovenkaiová Eliška, planá
- 101) Stoklasová Olga, Zadní Chodov
- 102) Svobodová Karina, Nahý Újezdec
- 103) Štruncová Michaela, Planá
- 104) Šuhajová Kamila, Chodová Planá
- 105) Šulcová Lenka, Planá
- 106) Švagrová Hana, Kočov
- 107) Švehla Daniel, Planá
- 108) Temešinko Tomáš, Planá
- 109) Temešová Nikola, Lestkov
- 110) Thoma Jiří, Lestkov
- 111) Tran Kristýna, Planá
- 112) Trávníček Ondřej, Planá
- 113) Trkovská Kamila, Planá
- 114) Ulmon Patrik, Planá
- 115) Vančurová Ivana, Planá
- 116) Vivodík Matyáš, Planá
- 117) Vladař Patrik, Lestkov
- 118) Volfová Dominika, Planá
- 119) Vomáčková Pavlína, Planá
- 120) Vorlová Denisa, Kočov
- 121) Vorlová Pavlína, Kočov
- 122) Votavová Nikola, Planá
- 123) Wendlerová Valerie, Planá
- 124) Zapletal Petr, Brod Nad Tichou
- 125) Zimáková Eliška, Chodová Planá
- 126) Zivčák Josef, Planá
- 127) Zušťák Petr, Planá
- 128) Zušťáková Alena, Planá
- 129) Žampach Jakub, Planá
- 130) Třasák Oldřich, Planá, nám. Svobody 24
- 131) Beran Luboš
- 132) Gomoláková Světlana
- 133) Iccacová Blanka
- 134) Kokaislová Zuzana
- 135) Kotalová Hana
- 136) Kubátová Miroslava
- 137) Kulová Petra
- 138) Pelánová Monika
- 139) Provazníková Gabriela

- 140) Pudilová Jana
- 141) Sedláčková Renata
- 142) Seidlerová Jana
- 143) Schreilová Alena
- 144) Stoklasová Jana
- 145) Svobodová Ivana
- 146) Šandová Drahomíra
- 147) Mgr. Šlapáková Martina
- 148) Vodrážková Barbora
- 149) Vrška Martin
- 150) Vršková Berta

Dokumentární film o Nicolasi Wintonovi Síla lidskosti, který v roce 2002 získal nejvyšší filmové ocenění Emmy, líčí záchrannou akci, při níž se v roce 1939 tehdy sotva třicetiletému burzovnímu makléři podařilo z Československa vyvézt téměř sedm set židovských dětí a umístit je v rodinách ve Velké Británii. Díky němu přežily válku a dnes má "Wintonova rodina" už na pět tisíc potomků. Sám Nicolas Winton ale o svém mimořádném činu nikomu neřekl dalších padesát let a přišlo se na něj vlastně náhodou, když jeho žena na půdě objevila kufr s dokumenty. BBC pak do studia pozvala Wintonovy zachráněné děti a o jeho akci se dozvěděl celý svět. Sám Winton však i ve svých osmdesáti letech zůstává velmi skromný: *"Když jsem před sedmdesáti lety udělal to, co jsem udělal, vůbec jsem netušil, jaký to bude mít dopad v budoucnosti. Pokud ale ten příběh pomůže lidem, aby doufali v lepší budoucnost, tak je to dobře."*

Nicholas Winton

